राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद,महाराष्ट्र,पुणे.

राज्यस्तरीय नवोपक्रम स्पर्धा सन 2022-2023

माध्यमिक शिक्षक गट

नवोपक्रम

माझी इंग्रजी भाषा प्रयोगशाळा

उपक्रमकर्ता: श्री.अजित हरी पाटील.

(सहा.शिक्षक)

शाळा: दे.भ.रत्नाप्पाण्णा कुंभार हायस्कूल,

राजापूर . ता. शिरोळ, जि. कोल्हापूर.

संपर्क क्रमांक : 9420250878

मार्गदर्शक:डॉ.श्रीमती.अंजली रसाळ.

(वरिष्ठ अधिव्याख्याता,जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था, कोल्हापूर)

☯ नवोपक्रमकर्ता परिचय ☯

❖ **नवोपक्रम शीर्षक** : **"माझी इंग्रजी भाषा प्रयोग शाळा"**

❖ **नवोपक्रम कर्त्याचे नाव** : **श्री.अजित हरी पाटील.**

❖ **पद** : सहा.शिक्षक

❖ **संस्थेचे नाव** : ज्ञान सरिता शिक्षण संस्था.

❖ **शाळेचे नाव** : दे.भ.रत्नाप्पाण्णा कुंभार हाय,राजापूर.

ता.शिरोळ, जि.कोल्हापूर.

❖ **नवोपक्रम गट** : माध्यमिक शिक्षक गट.

❖ **कायमचा पत्ता** : मु.पो.कुरुंदवाड

ता.शिरोळ.जि.कोल्हापूर 416106

❖ **शैक्षणिक अर्हता** : B.A.B.Ed,DSM.

❖ **नोकरी रुजू दिनांक** : 15/06/2000

❖ **एकूण सेवा** : 22 वर्षे

❖ **संपर्क क्रमांक** : 9420250878

❖ **ई-मेल आय डी** : jtpatil3@gmail.com

❖ **नवोपक्रमसाठी लागलेला कालावधी** : 5 महिने

❖ **नवोपक्रम अहवाल एकूण पृष्ठ संख्या** :

❖प्रस्तावना❖

माझा नवोपक्रम सादरीकरण करण्यापूर्वी एक योगायोग सांगू इच्छितो माझ्या नोकरीची सुरवात सन 2000 मध्ये झाली आणि महाराष्ट्रामध्ये **पहिलीपासून इंग्रजी सुरवात सन 2000 पासूनच झाली** .या 22 वर्षे सेवेच्या कालवधी मध्ये **तालुकास्तरा पासून ते राज्यस्तरा पर्यंत** काम करण्याची संधी मिळाली आहे. प्रत्येक प्रशिक्षणा मध्ये काहीतरी नवीन शिकावयास मिळायचे.महाराष्ट्रातील Active Teachers व त्यांच्या विचारांची ओळख झाली.आपणही कांहीतरी नवीन कराव असे नेहमी वाटत असे. मग कधी **ज्ञान रचनावादी** पद्धतीने इंग्रजी अध्यापन केले.तर कधी **ABLम्हणजेच (Activity Base Learning)** पद्धतीने इंग्रजी अध्यापन केले.मना मध्ये एकच ध्यास होता.आपल्या शाळेमधील,तालुक्यातील,जिल्हातील व राज्यातील विद्यार्थी यांना इंग्रजी भाषा अध्ययन साठी **दीर्घकालीन** उपयोग होईल. कोरोनाचा कालावधी सुरु झाला. आणि मनातील विचारांना मूर्त स्वरूप येऊ लागलं. **Online Teaching करताना PPT ची निर्मिती केली.व ती राज्यातील सर्व Active Teachers पर्यंत Gmail मार्फत पाठवली.**कोरोना कालावधी मध्ये मनाशी खुणगाठ बांधली होती कि **आपल्या विद्यालया मध्ये इंग्रजी भाषा प्रयोगशाळा उभा करावयाचीच.**

आमच्या विद्यालयात आठवी ते दहावी वर्ग आहेत. आठवी म्हणजे माध्यमिक शिक्षणाचा पाया होय.या मुलांचा इंग्रजी भाषेचा पाया भक्कम पक्का करावा. त्यासाठी इंग्रजीचे शैक्षणिक साहित्य निर्मिती, इंग्रजीची वेगवेगळी पुस्तके,बदलत्या प्रवाहानुसार Online Content निर्मिती व भौतिक सुविधा उपलब्ध करून दिल्या तर हे विद्यार्थी जागतिक स्पर्धे मध्ये स्थान प्राप्त करतील यात तीळ मात्र शंका नाही. ‘English is the window to the world.’ त्यासाठी मुलांना वेगवेगळया सुविधा देणे क्रमप्राप्त आहे.मला सन 2021 पासून इयत्ता आठवीचा वर्ग व **वर्गशिक्षक पद कायम स्वरूपी देण्यात आलं**.गावाच्या नावानुसार गावाला वारंवार पुर या आपत्तीला तोंड द्यावे लागते. शाळेतील विद्यार्थ्यांची बोली भाषा कन्नड,मराठी,हिंदी व चौथ्या क्रमांकाला इंग्रजी आहे.म्हणजेच येथील **मुलांची इंग्रजी ही Fourth Language आहे**.या सर्व गोष्टीचा विचार करून शाळे मध्ये इंग्रजी भाषा प्रयोगशाळा उभी करावी असा मी संकल्प केला तर मुलांच्या मध्ये इंग्रजीची प्रथम आवड निर्माण करावी.इथे एक गोष्ट नमुद करावी अशी वाटते ती म्हणजे कि वय वर्ष 13 ते 14 या वयोगटातील मुलांना चांगल्या पद्धतीने आकार देता येतो.लहान वयात कोणत्याही नवीन गोष्टी मुले लगेच शिकतात जसे दुचाकी चालवणे. या गोष्टीचा विचार करून मुलांना इंग्रजी ची आवड निर्माण करण्यासाठी व इंग्रजी ची भीती कमी करण्यासाठी “इंग्रजी भाषा प्रयोगशाळा” शाळेत असावी अशा विचार मनात आला व **“Words Worth English Language Lab.” चा प्रवास सुरु झाला.**

❖अनुक्रमणिका❖

अ.क्र.	अहवाल लेखन घटक	पृष्ठ क्र.
1	नवोपक्रम शीर्षक	6
2	नवोपक्रम गरज व महत्व	7
3	नवोपक्रमची उद्दिष्टे	8
4	नवोपक्रमाचे नियोजन	8 ते 21
5	नवोपक्रमची कार्यपद्धती	22 ते 23
6	नवोपक्रमाची यशस्विता/फलनिष्पती (उद्दिष्टानुसार)	26 ते 28
7	समारोप	29
8	संदर्भसूची व परिशिष्टे	30

❖प्रतिज्ञापत्र❖

मी.**श्री.अजित हरी पाटील**. प्रतिज्ञापत्रप्रती लिहून देतो की,या नवोपक्रम स्पर्धेसाठी सादर केलेला **"माझी इंग्रजी भाषा प्रयोग शाळा"** हा नवोपक्रम माझ्या स्वतःच्या शैक्षणिक उपक्रमावर अनुभवावर आधारित आहे.हा नवोपक्रम मला स्वतःला सुचलेला आहे, काल्पनिक नाही.तसेच भारतीय अथवा विदेशी लेखकांच्या ग्रंथातील अथवा संशोधनातील माहितीच्या आधारे हा नवोपक्रम लिहिलेला नसून यामध्ये मी राबिवल्या कृती लिहिलेल्या आहेत.हा नवोपक्रम मी इतर कोणत्याही नवोपक्रम स्पर्धेसाठी अथवा MSCERTमार्फत आयोजित या पूर्वीच्या राज्यस्तरीय नवोपक्रम स्पर्धेसाठी सादर केलेला नाही.तसेच इतर कोणत्याही व्यक्तीकडून लिहून घेऊन तो मी माझ्या नावावर सादर केलेला नाही. तसे आढळून आल्यास तो Copyright Act1९५७ खाली दाखलपात्र गुन्हा आहे याची मला कल्पना आहे.

दिनांक : 20/11/2022

स्थळ : राजापूर

स्पर्धकाची स्वाक्षरी

❖प्रमाणपत्र ❖

प्रमाणित करण्यात येते की, श्री.अजित हरी पाटील हे माझ्या शाळेत कार्यरत असून त्यांनी सादर केलेला **"इंग्रजी भाषा प्रयोग शाळा" हा** नवोपक्रम त्यांनी स्वतः राबिवला असून ती त्यांच्या स्व परिश्रमाची फलश्रुती आहे . हा नवोपक्रम त्यांनी राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद,महाराष्ट्र ,पुणे मार्फत आयोजीत यापूर्वीच्या राज्यस्तरीय नवोपक्रम स्पर्धेसाठी सादर केलेला नाही.

दिनांक : 20 /11 /2022

मुख्याधापक स्वाक्षरी/ नाव :

श्री.एस.बी.मठपती

स्थळ : राजापूर

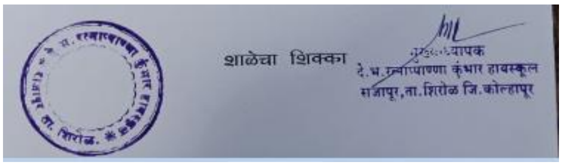

1.नवोपक्रमाचे शीर्षक

“माझी इंग्रजी भाषा प्रयोगशाळा”

“ग्रामीण भागातील विद्यार्थांमध्ये इंग्रजी भाषेची आवड निर्माण करून.भाषेची भिती कमी व्हावी म्हणून नाविन्यपूर्ण इंग्रजी भाषा प्रयोगशाळेची निर्मिती करणे.”

❖उपक्रमाची गरज व महत्व❖

❑ i) उपक्रम निवडण्याचे कारण :

कोल्हापूर जिल्ह्यातील शिरोळ हा **उगवत्या सूर्याचा तालुका** म्हणून ओळखला जातो.मात्र 2019 नंतर हा तालुका हा **पूरग्रस्थ** तालुका म्हणून ओळखू लागला. 2019 च्या अचानक आलेल्या पुरामध्ये **सर्व शैक्षणिक साहित्य खराब** होऊन गेले. या पुरात अनेक सेवाभावी संस्थानी, व्यक्तिगत, NGO यांनी खूप मोठ्या प्रमाणात मदत केली.2020 व 2021 मध्ये कोरोना आणि महापूर या आपत्तीत विद्यार्थांचे न भरून येणारे नुकसान झाले. 2021मध्ये पुन्हा पूर येऊन गेल्यामुळे **सर्व भौतिक सुविधा खराब झाल्या** व शाळा भकास झाली काही नवीन करण्याची मनात तयारी होत नसे.कारण पुन्हा मनात वारंवार येणाऱ्या पुराची भीती.

या सर्व भौतिक सुविधा पुन्हा निर्माण करणे.खराब झालेले शैक्षणिक साहित्य पुन्हा तयार करणे. विद्यार्थांच्या मध्ये इंग्रजी भाषेची आवड निर्माण करणे.ग्रामीण भागामधील मुलांच्या मध्ये इंग्रजीची भिती कमी करणे. शालेय परीसरा मध्ये इंग्रजीचे वातावरण निर्माण करणे .दैनंदिन जीवनामध्ये इंग्रजीचा वापर नियमित व्हावा.**इंग्रजी या विषयाकडे एक विषय म्हणून न पाहता एक भाषा म्हणून पाहावे.** इंग्रजीचे अध्ययन अध्यापन आनंददायी करणे .इंग्रजी भाषा ही कृतीयुक्त पद्धतीने आत्मसात करावी. मुलांचा प्रत्यक्ष सहभाग,मुलांना वेगवेगळ्या कृती मध्ये गुंतवून ठेवणे.मुलांच्या मध्ये आत्मविश्वास,सृजनशीलता,अध्ययन रुची व विचारशीलता निर्माण करणे.**या साठी ‘ इंग्रजी भाषा प्रयोगशाळा ‘या नवोपक्रमाची निर्मिती झाली.**

❑ ii) उपक्रमाचे वेगळेपण :

सर्वत्र विज्ञानाच्या प्रयोग शाळा आहेत पण भाषा प्रयोगशाळा मात्र कमी प्रमाणात आहेत,किंबहुना नाहीतच.भाषा प्रयोग शाळेमध्ये **वेगवेगळ्या प्रकारची पुस्तके आहेत**.ती हाताळण्यासाठी **कोणत्याही प्रकारचे बंधन नाही**. (Story,Grammar etc..) प्रयोगशाळेमध्ये मुलांना **अभिव्यक्त होण्यासाठी एक फूट बाय सहा इंच Wall Black बोर्ड उपलब्ध करून दिले आहेत**.या प्रयोगशाळेमध्ये **आधुनिक तंत्रज्ञानाचा** वापर केला आहे. T.V, Computer, Projector,Speaker,**Running Lighting Board** चा योग्य वापर. **डिजिटल पुस्तके**, वेगवेगळे APPs चा वापर .वीस प्रती **नवनीतचे शब्दकोश व दहा प्रती Oxfordचेशब्दकोष**.

Online इंग्रजी News पेपर चे वाचन व संग्रह.Digital Grammar Books बुक. Online टेस्ट ,**QR कोड** चा वापर करून टेस्ट सोडविणे.या उपक्रमा अंतर्गत मोठ्या प्रमाणात शैक्षणिक साहित्याची निर्मिती करून त्याला **तंत्रज्ञानाची जोड दिली आहे**. **प्रयोगशाळेतील साहित्याचा वापरून करून अध्ययन- अध्यापन प्रक्रिया आनंददायी वातावरणात पूर्ण करण्यासाठी उपयुक्त ठरला आहे.**

❑ iii) उपक्रमाची उपयुक्तता :

या उपक्रमामुळे मुलांची **इंग्रजीची भीती कमी झाली**.मुलांना इंग्रजी भाषेची **आवड निर्माण** झाली.मुलांची **L.S.R.W.C.**हि सर्व कौशल्य चांगली विकसित झाली.इंग्रजी **भाषा बोलण्याच्या व लिहिण्याचा आत्मविश्वास वाढला.**या उपक्रमाच्या अंतर्गत मुबलक प्रमाणत पूरक

असे ई-साहित्याची नवनिर्मिती केली.**सोबत QR कोड च्या सहाय्याने वापरण्यात सहजता व सुलभता आली.** ई-साहित्याचा वापर राज्याभरतील अनेक शिक्षक ,पालक व विद्यार्थांनी केला. या सर्व ई-साहित्य **Gmail द्वारे राज्यभरातील 500 शिक्षकांच्या पर्यंत पोहचविले**. ई-साहित्य हे Telegram app च्या Deshbhakat Education या Channel च्या माध्यमातून 500 च्या पेक्षा जास्त शिक्षकांच्या पर्यंत कोणतेही निर्बंध न घालता सार्वत्रिक केले आहेत . Click and join https://t.me/deshbhakteducationajitnitin . सर्वात जास्त आनंद हा होता की महाराष्ट्रातील सर्व जिल्ह्यातील शिक्षक व विद्यार्थी यांना या ई-साहित्याचा उपयोग झाला व करत आहेत. आणि भविष्यात देखील करतील म्हणून या उपक्रमाची उपयुक्तता आहे.

3.उपक्रमाची उद्दिष्टे :

- **इंग्रजी भाषेच्या पायाभूत भाषिक क्षमता साध्य करण्यासाठी योग्य वातावरण तयार करणे.**
- **माझी इंग्रजी भाषा प्रयोगशाळा तयार करणे.**
- **भाषा प्रयोगशाळाचा उपयोग इंग्रजी भाषेच्या अध्ययन-अध्यापना साठी करणे.**

4.उपक्रमाचे नियोजन :

इंग्रजी भाषा प्रयोगशाळा तयार करण्यापूर्वी त्याचे कालबद्ध नियोजन करण्यात आले .नियोजनामुळे प्रयोगशाळा उभारणीचे काम सोपे झाले.**कोणत्याही उपक्रमाची यशस्वीता ही नियोजनावर अवलंबून असते.** उपक्रमाचे नियोजन माहे फेब्रुवारी 2022 ते ऑगस्ट 2022 या कालावधीत केले होते.

❑ i) उपक्रमपूर्व स्थितीचे निरीक्षण :

ऑगष्ट 201९ व 2021 च्या पुरात शाळेच्या वर्ग खोल्यांचा रंग पूर्ण नाहीसा झाला होता. शालेय वातावरणा मध्ये उदासीनता आली होती.पुराच्या वर्गातील खुणा आणि मनातील खुणा कायम स्वरूपी नाहीश्या होण्यासाठी आपण काहीतरी नव निर्मिती करणे उचित वाटत होते.मुलांच्या मनामध्ये सुद्धा सारखीच परीस्थिती होती.उपक्रम राबविण्या पूर्वी मी माझ्या निरिक्षणातून पडताळा सूचीच्या आधारे उपक्रम पूर्व स्थितीचे निरिक्षण खालीलप्रमाणे केले आहे.

पडताळा सूची

अ.नं.	विधान	होय/ नाही
1	मुलांचे दैनंदिन अध्यापन सुरु होते .	होय
2	मुलांना इंग्रजी बातम्या ,गोष्टी,Podcast,ऐकण्याची संधी होती .	नाही
3	इंग्रजीतील पायाभूत संकल्पनाचा विसर पडला होता .	होय
4	मुलांच्या मध्ये इंग्रजी भाषेची भीती होती.	होय
5	मुलांचे Listening कौशल्य विकसित झाले होते.	नाही
6	मुलांचे Speaking कौशल्य विकसित झाले होते.	नाही

7	मुलांचे Reading कौशल्य विकसित झाले होते.	नाही
8	मुलांचे Writing कौशल्य विकसित झाले होते.	नाही
9	मुलांचे Conversation कौशल्य विकसित झाले होते.	नाही
10	पालकांना मुलांच्या इंग्रजी भाषेची काळजी वाटत होती.	होय
11	मुलांना इंग्रजी शब्दकोष वापरता येत होता .	नाही .
12	इंग्रजी ग्रामरची भीती वाटत होती .	होय
13	मुलांचे हस्ताक्षर वळणदार होते.	नाही
14	मुलांना Proverb इंग्रजीतून मातृभाषे मध्ये रूपांतरित करत होते.	नाही
15	मुलांची इंग्रजी भाषा शिकण्याची इच्छा होती	होय

❑ ii) संबधित व्यक्तीशी,तज्ज्ञांशी चर्चा :

या उपक्रमा बाबत सर्वप्रथम संस्थेचे **चेअरमन :** श्री.आय.एन.हिंगमिरे, **सेक्रेटरी :** श्री.के.एस.मठपती (निवृत्त इंग्रजी शिक्षक), शाळेचे **मुख्याध्यापक**:श्री.एस.बी.मठपती, सहकारी शिक्षक, पालक,आजी माजी विद्यार्थी यांच्याशी नवोपक्रमाची गरज, स्वरूप,अंबलबजावणी या अनुषंगाने चर्चा केली.**इंग्रजी भाषा प्रयोगशाळा सुरु करण्यापूर्वी राज्यातील इंग्रजी विषय शिक्षक यांच्याशी चर्चा करून त्यांची मते विचारत घेतली.**त्या मध्ये खालील मान्यवर शिक्षक.

1)मा.श्री.श्रीशैल मठपती (शिरोळ) **2)मा.श्री.नितीन परीठ. (शिरोळ)**

3)मा.श्री.संजय चव्हाण. (चिपळूण) **4) सौ.मेघा मोरे . (शिरोळ)**

5) मा.श्री.बसागरे सर. (करवीर) **6)मा.श्री.प्रविण पानपाटील(नाशिक)**

7) मा.श्री.शरद गुढके (सोलापूर) **8)मा.श्री.बाबासाहेब कदम.(शाहुवाडी)**

9)मा.श्री.विनोद पाटील (शिरोळ) **10) मा.श्री.मुकुंद माळी सर (शिरोळ)**

11) मा.श्री. हेमंत तेलवेकर (शिरोळ) **12) मा.श्री.जितेंद्र काटकर (जयसिंगपूर)**

❑ नवोपक्रमासाठी सहकार्य व मार्गदर्शन:

जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था,कोल्हापूरचे प्राचार्य **मा.श्री.डॉ.आय.सी.शेख. मा.सौ डॉ. अंजली सतीश रसाळ.**(जेष्ठ अधिव्याख्याता डाएट कोल्हापूर,) व **सौ.सरिता कुदळे**(अधिव्याख्याता डाएट कोल्हापूर) व **इतर सन्मानीय अधिव्याख्याते** यांचे अनमोल मार्गदर्शन व प्रेरणा मिळाली.ई साहित्य वापरत असलेल्या **राज्यभरातील सर्व शिक्षक,पालक यांचे प्रोत्साहन मिळाले**.हा उपक्रम अधिक प्रभावी ठेवण्यासाठी शिक्षक,पालक यांच्याशी सुसंवाद ठेवला आहे.

या नवोपक्रमासाठी **श्री. डी. एल .कामत** (गटशिक्षणाधिकारी पं.स शिरोळ) **श्री. ए.एस ओमासे** (बीट विस्तार अधिकारी) **श्री.सुरेश कोळी.**(केंद्र समन्वयक) केंद्र अकिवाट,**श्रीमती एन.एच काझी** (विषय तज्ञ गट साधन केंद्र शिरोळ) यांचे मार्दर्शन व प्रेरणा मिळाली.सदर नवोपक्रम अधिक प्रभावी कसा राबविता येईल या विषयी वेळोवेळी मार्गदर्शन केले.**मा.श्री.नितीन परीट (सर) यांनी PPT तयार करण्यासाठी विशेष मदत केली.**

❑ iii) आवश्यक साधनांची निर्मिती व विचार :

या उपक्रमा मध्ये सर्व प्रथम भौतिक सुविधा उपलब्ध करणे व त्याची योग्य प्रकारे मांडणी करणे सर्वात महत्वपूर्ण गोष्ट होती.या कृतीयुक्त उपक्रमासाठी विविध प्रकारची साधने व साहित्य लागणार होती. **सहजपणे व कमी खर्चात उपलब्ध असणाऱ्या साहित्यांचा वापर करण्यात आला.**उदा.फोल्डर,रंगीत खडू,फाईल ,मार्कर पेन .नॉर्वे पेपर यांच्या पासून कांही कार्ड व पोस्टर तयार करावी लागणार होती.याची सर्व कल्पना पालकांना व मुलांना Whatsapp group मार्फत दिली.

इंग्रजी भाषा प्रयोगशाळे मध्ये आवश्यक असणाऱ्या **PPT,Google form,Pdf स्वरुपात टेस्ट, व Document तयार करण्यात आले**. या सर्वाचा प्रभावशाली वापर होण्यासाठी **QR कोड** ची सुविधा देण्यात आली.या सर्व E साहित्याचा वापर होण्यासाठी **राज्यभरातील इंग्रजी शिक्षकांचे 500 E-mail एकत्र करून** शिक्षकांना PPT सेंड केल्या. **Telegram Channe वरती (515 शिक्षक विद्यार्थी join आहेत.)** सर्व ई साहित्य प्रकाशित केले. प्रयोगशाळा सजावट करण्यासाठी डिजिटल चार्टचा वापर सुयोग्य करण्यात आला आहे. पालक,विद्यार्थी, शिक्षक यांना उपक्रमा विषयी माहिती देण्यासाठी YOU TUBE CHANNEL चा वापर करण्यात आला.**आजच्या घडीला 1805 Views आहेत.**

ABLकार्ड LAMINATION करून घेतली आहेत. त्यामुळे त्यांचा वापर वारंवार करता येतो. सर्व प्रिंटेड XEROX वेगवेगळया टाकाऊ साडी BOX मध्ये ठेवण्यात आले आहेत. त्यामुळे त्या प्रिंटेड XEROX पुनःपुन्हा वापरता येतात. भाषा प्रयोगशाळे मध्ये सुंदर असे काचेचे **Listening Corner, Speaking Corner, Reading Corner व Writing Corner** ची निर्मिती केली आहे. अनुभवी व निवृत्त शिक्षकांची मते ही विचारात घेतली आहेत.

❑ साधनांची निर्मिती :

1) Bilingual chart : सर्व प्रथम इंग्रजी मधील quotes एकत्र केले व त्यांचे मराठीत भाषांतर करून डिजिटल चार्ट तयार केले.

2) स्व:निर्मित P.P.T: इयत्ता 8,9 व 10 वी च्या इंग्रजी पाठ्यपुस्तकातील सर्व धडे व P.P.T.अतिशय सुंदर पद्धतीने Animation देऊन तयार केल्या आहेत.

3) स्व:निर्मित ABL Card : 5 वी ते 7 मधील इंग्रजी मधील मुलभूत घटक समजण्यासाठी ABL कार्ड तयार स्व : निर्मित तयार केले आहेत.

4) Grammar Made Easy for everybody: प्रा.सावंत सर यांच्या पुस्तकांचा वापर व्याकरणाचे अध्यापन करतांना केला जातो.

5) Navneet Advanced Dictionary: **(English to English to Marathi)** चा वापर दैनंदिन अध्यापनात केला जातो.मुलांना Dictionary Work दिले जाते.

6)Story book for kids: ऑफ तासाला मुलांना इंग्लिश स्टोरी बुक वाचण घेतले जाते.

7) Superb English Grammar book Part I toV:

ही पुस्तके Internet वरून downloadकरून त्या बुक च्या xerox करून घेऊन त्याचा सराव करून घेतला जातो.

8) Cursive letter slate: जर शनिवारी पहिला तास Cursive letter writing सराव घेतला जातो.

9) Acrostic Chart: हा एक कविता लिहिण्याचा प्रकार आहे. नमुन्यादाखल प्रयोगशाळा मध्ये Acrostic Chart लावला .

10) Running Lighting Board: वरती दररोज एक proverb सेट केली आहे.Proverb a day हा उपक्रम चालू आहे.

11)Adjective Number plate on Bench: सर्व प्रथम 26 Adjective मुलांना विचारून एकत्र केली.त्याची यादी बनवली.Alphbetical Order लावली.त्याच्या Digital Sticker तयार करून Bench समोरील बाजूला चिकटवले.

12) World Clock : स्था.वेळ व प्र.वेळ व Time telling शिष्यवृत्ती घटक चांगल्या प्रकारे शिकविण्यास एक चांगले शै.साधन प्राप्त झाले आहे.या घड्याळ्या मुळे इंग्रजी व भूगोल या विषयामुळे चांगला समवाय साधला गेला.

❖करावयाचच्या कृतींचा निश्चित केलेला क्रम:

1) 'कोरोना'व 'महापूर' आपत्ती नंतर इयत्ता आठवीच्या मुलांच्या इंग्रजी भाषा अध्ययन प्रक्रियेत येणाऱ्या **समस्यांचा शोध** घेतला.

2) प्राप्त परिस्थितीत समस्याचे निराकरण करण्यासाठी **संस्था व पालक यांच्याशी संवाद** साधून आवश्यक कार्यक्रमाचे नियोजन केले.

3)माध्यमिक स्तरावर अध्ययन प्रक्रिया सहज ,सुलभ व कृतीयुक्त आणि दिर्घकालीन परिणाम होण्यासाठी **इंग्रजी भाषा प्रयोगशाळेचा वापर केला.**

4)विद्यार्थांना इंग्रजी भाषेची **आवड निर्माण** होईल.पायाभूत भाषिक क्षमता व अपेक्षित अध्ययन निष्पत्ती साध्य होईल .अशा **कृतीशील उपक्रमांची यादी** करून त्यांचा नियोजनात समावेश केला.

5) इंग्रजी हस्ताक्षर सुधारण्यासाठी विविध साहित्याचा वापर करून आवश्यक कृती आणि सराव करून घेतला.

6) **ABLकार्डचा वापर** करून विविध ज्ञानरचनावादी कृती मध्ये सहभाग करून घेतला.

7)Side Words **शब्द कार्डचा** वापर करून वाचन लेखन सराव करून घेणे.**शब्द निर्मिती** तसेच शब्द लेखन साहित्य वापरातून पायाभूत भाषिक क्षमता प्राप्त झाल्या.

8) **<u>प्रोजेक्टर,स्मार्ट टी.व्ही.तथा स्मार्ट मोबाईल या सारख्या ICT</u>** साधनांची उपलब्धता करून त्यांच्या सहाय्याने प्रभावशाली अध्ययन अनुभूती व आंतरक्रिया साध्य केली.

9) शालेय परिसरातील **वस्तूंचा वापर करून शब्द संग्रह वाढविला** .

10)दैनंदिन जीवनामध्ये इंग्रजी भाषेचा सुयोग्य वापर होऊन **इंग्रजी भाषा साक्षरता दृढ** व्हावी यासाठी संधी उपलब्ध करून दिली .

11) वाढदिवसाचे औचित्य साधून English Lab मध्ये एक शैक्षणिक साहित्य भेट उपलब्ध होण्यासाठी प्रयत्नशील राहिलो.

12)भाषा समृद्धी करिता अवांतर वाचन करण्यासाठी आवश्क साहित्य व संधी उपलब्ध करून देणे. जुनी इंग्लिश वर्तमान पत्रे ,**Online English पेपर,story book,यांचा वापर केला.**

❑ v) उपक्रमोत्तर स्थितीचे निरीक्षण :

- ✓ मुलांना **इंग्रजी ऐकण्याची संधी मिळाल्या मुळे आवड निर्माण झाली**. इंग्रजी बातम्या ऐकण्याची संधी मिळाली.**लहान गोष्टी मुलांना समजू लागल्या.**इंग्रजी मधील सूचना समजू लागल्या.
- ✓ मुलांना **पायाभूत** संकल्पना समजल्या.
- ✓ मुलांच्या मध्ये इंग्रजी भाषेची **भीती** नाहीशी झाली.
- ✓ मुले आपापसात लहान **संवाद** इंग्रजी मध्ये करू लागली.
- ✓ **स्वता:ची ओळख** इंग्रजी मध्ये सांगू लागली.
- ✓ विद्यार्थांचा **वाचन** सुधारले.जे विद्यार्थी वाचणामध्ये मागे असणार्या मुलांच्या त्यांच्या मध्ये विशेष बदल झाला.
- ✓ सरावाने विद्यार्थांचा **आत्मविश्वास** वाढला.
- ✓ मुलांना इंग्रजीचा **शब्दकोश** वापरु लागली.
- ✓ विद्यार्थी **लहान लहान वाक्ये** तयार करू लागली.
- ✓ संगणकाचा वापर करून Running Lighting Borad मध्ये **Proverb** लिहू लागली.
- ✓ इंग्रजी विषयाची माध्यमिक स्तरावरील **पायाभूत** तयारी योग्य झाली.
- ✓ PPT वापर अध्ययन प्रक्रियेमध्ये झाल्यामुळे मुलांना **अध्ययन सुलभ** झाले.
- ✓ **ABL कार्डच्या** वापरा मुळे प्राथमिक व माध्यमिक स्तरावरील अभ्यासक्रमा मध्ये सेतू तयार झाला.
- ✓ संगणकाचा वापर करून मुले **Online टेस्ट** सोडवू लागली.
- ✓ **Google form टेस्ट** सोडविल्यामुळे परिक्षेत आत्मविश्वास वाढला.
- ✓ कृतियुक्त अध्यापनामुळे मुले आनंदाने **Activity मध्ये भाग** सहभागी होऊ लागली.
- ✓ शिक्षणात **तंत्रज्ञानाचा** वापर प्रभावीपणे करण्याचे कौशल्य पालकांच्या व विद्यार्थांमध्ये वाढले.
- ✓ माध्यमिक स्थरावरील इंग्रजीचा **पाया भक्कम झाला**.
- ✓ विद्यार्थांचा इंग्रजी भाषेचा **शब्द संग्रह वाढला.**

- ✓ विद्यार्थी इंग्रजी व्याकरणाचे विविध घटक उदा.Albhabetical Order,Punctuation, Parts Of Speech वापर करू लागली.
- ✓ <u>इंग्रजी कडे विषय म्हणून न पाहता भाषा म्हणून पाहू लागली व शिक्षणाची गोडी वाढली.</u>

❑ vi) कार्यवाहीचे टप्पे (वेळापत्रक)

या उपक्रमांतर्गत विद्यार्थ्यांच्या मनामध्ये इंग्रजी भाषेची भीती कमी करून आवड निर्माण करणे.माध्यमिक स्तरावरील इंग्रजी भाषेचा पाया भक्कम करणे यासाठी आज अखेर केलेले प्रयत्न,कार्यक्रम व महत्वपूर्ण टप्पे खालीलप्रमाणे......

अ.क्र.	कार्यवाही /उपक्रम अंतर्गत कृती	कालावधी
1	संस्थेचे चेअरमन , सदस्य ,मुख्याध्यापक व सहकारी शिक्षक यांच्याशी चर्चा.	फेब्रुवारी2022
2	पालक सभा आयोजन व नवोपक्रमाची माहिती देणे.	फेब्रुवारी 2022
3	तज्ज्ञांशी चर्चा.	1ते15मार्च 2022
4	तज्ज्ञांच्या मदतीने लागणाऱ्या भौतिक साधनांची यादी बनविणे.	15ते20 मार्च 2022
5	तज्ज्ञांच्या मदतीने शैक्षणिक साधन सामुग्रीची यादी बनविणे.	20ते22 मार्च 2022
6	वर्ग रंगरंगोठी करून घेणे.	23ते30मार्च 2022
7	Listening,Speaking,Reading, Writing कॉर्नर तयार करणे.	1ते15 एप्रिल 2022
8	स्व निर्मित ABL कार्ड तयार करणे.	16ते30एप्रिल2022
9	कार्ड Lamination करून घेणे.	मे 2022
10	पुस्तके व Dictionary साहित्य खरेदी करणे.	मे 2022
11	स्व;निर्मित PPT तयार करणे.	मे 2022
12	Google form टेस्ट तयार करणे.	1ते 15 जून
13	पूर्व चाचणी Superb इंग्लीश ग्रामर पुस्तकावर आधारित .	जुलैपहिला आठवडा
14	Superb इंग्लीश ग्रामरपुस्तकांची download व Xerox व अध्ययन .	जुलै दुसरा आठवडा
15	उत्तर चाचणी Superb इंग्लीश ग्रामर पुस्तकावर आधारित	13 ऑगस्ट 2022
16	Running Lighting Board खरेदी .	ऑगस्ट 2022
17	Side Words,द्विभाषिक Digital चार्ट बनविणे.	ऑगस्ट 2022
18	वर्गात अध्ययन सुलभ आणि पोषक वातावरण करणेसाठी Running Lihgting बोर्ड सारख्या वस्तू लोकसहभागातून पूर्णत्वास नेणे.	ऑगस्ट 2022

❑ vii) उपक्रमासाठी इतरांची मदत.

राजापूर ता.शिरोळ जि.कोल्हापूर,येथे माझी इंग्रजी भाषा प्रयोगशाळा नवोपक्रम राबिवताना नियोजनापासून अंमलबजावणी पर्यंत अनेक थोर **शिक्षण तज्ज्ञ व दानशूर दाते यांची मोलाची मदत झाली आहे.**

या नवोपक्रमासाठी मोलाचे सहकार्य मा.श्री.नितीन परीट.सर,हसूर हायस्कूल हसूर ता.शिरोळ.जि.कोल्हापूर.PPT व Google Forms तयार करण्यासाठीची त्यांची मदत अनमोल आहे.

नवोपक्रमासाठी पुढे आलेले मदतीचे हात .(चळवळ लोक सहभागाची)

अ. क्र.	सन्माननीय देणगीदार	गाव	देणगीचा तपशील	रक्कम
1	श्री.संजय विष्णू पाटील.	अकिवाट	कलर साठी	3000
2	श्री. संतोष कांबळे	राजापूर	मजुरी Painter	2000
3	श्री. अजित बेरड.	अकिवाट	फॅन नग 2	2000
4	कु.वैष्णवी कदम,वैष्णवी पाटील.अंकिता,अदिती व सृष्टी बेरड	अकिवाट	Tube Light	1000
5	श्री.महावीर बस्तवाडे.	ज.पूर	खिडकी पडदे	5000
6	श्री.संजय खोकाटे	अकिवाट	Running बोर्ड	4000
7	श्री.रमेश मठपती	राजापूर	शब्दकोश	2000
8	कु.सृष्टी गुरव.	राजापूर	Grammar बुक	200
10	कु.अपूर्वा व सेन्हल	राजापूर	World Clock	701
11	कु.साकीब खनदाळ	राजापूर	Slate	800
12	कु.विघ्नेश कोळी	अकिवाट	Adjctive plate	200
13	कु.आदित्य पाटील	राजापूर	sound	5000
14	कु.आदर्श पाटील	कुरुंदवाड	प्रोजेक्टर Stand	1300
15	श्री.हरी दत्तू पाटील	कौलगे	Light फिटिंग	5000
16	श्री.अनिल हरी पाटील	कोल्हापूर	Lamination	2000
17	श्री.दरीगोंडा,श्रीगोंडा महादेव पाटील	राजापूर	smart TV	25000

viii) नवोपक्रमासाठी सादर करावयाचे पुरावे.

1) सदरच्या नवोउपक्रमासाठी आर्थिक मदत संकलन करून त्यांना सोशल मिडीयाच्या (Whatsapp,telegram,facebook,) माध्यमातून प्रसिद्धी दिली गेली त्यांचे पुरावे.

❑ इंग्लिश लँग्वेज लॅब ची रंगरंगोटी ❑

दिनांक : 28/02/2022 दिशा शिक्षणाची ! चळवळ लोकसहभागाची !

मा.संजय विष्णू पाटील (प्रोपा.संजय किराणा स्टोअर) रा. अकिवाट यांच्याकडून आपला भाऊ **कै.अनिल विष्णू पाटील यांच्या स्मरणार्थ आठवीच्या वर्ग रंगरंगोटी करण्यासाठी 10 लिटर नेरोलॅक कंपनीचा प्रायमर,4 लिटर ऑईल Paint, व 1 लिटर blackboard colour अशी 3000 रुपये किमतीची अनमोल भेट** ! ▪पाटील कुटुंबाचे शाळेच्या वतीने मनःपूर्वक आभार ! 'दिली ऑईल Paint ची भेट सुंदर, ज्ञानमंदिर सजले सुंदर ! ज्या घरातील मुले शाळेत येतात. त्या घरातील लोकांचे हात शाळेसाठी मदत करायला नेहमीच पुढे सरसावलेले असतात असे म्हणणारे व लोक सहभागाचा श्रीगणेशा करणारे मा.संजय विष्णू पाटील.रा. अकिवाट.आपण दिलेल्या colour मुळे 2019 व 2021 च्या **पुराच्या खुणा कायम स्वरुपी मिटून गेल्या हे तितकंच खरं.** ❑

इंग्लिश लँग्वेज लॅब साठी कर्टनची उपलब्धता. ❑

*फायनल लूक *

दि.27/03/2022

सकाळाची शाळा सुरु झाली होती . वर्गाची रंगरंगोटी झाली होती. आपण आपल्या शाळेमध्ये नवीन **DreamProject (English Language Lab) सुरु करावा मनात विचार आला.** Lab सुरु करावी तर त्याला आकर्षक पडदे असयला हवे असा मनात विचार आला .मग हे पडदे कुणाकडे मिळणार ? असा प्रश्न मनामध्ये आला .लागलीच माझ्या घरामध्ये ज्यांनी सोफा,पडदे बसविण्यात आले त्यांना Call केला.**मला Blind प्रकारचे पडदे lab साठी हवे आहेत.** किती खर्च येईल .तर मा.श्री.महावीर बस्तवाडे यांनी अंदाजे एका खिडकीस 5000(5000 x 3 =15000 रुपये लागतील असे सांगितले. मी लगेच उत्तर दिले कि मला एका पालकांनी इतकी रक्कम दिली नाही.विचारणा केली कि साधे पडदे बसविण्यासाठी किती खर्च येईल ? एका क्षणाचा ही विलंब न लावता सर मी तीनही खिडक्या पडदे मी लावून देतो. **अतिशय सुंदर मोहक पडदे ज्यामुळे आता मुले म्हणणार नाहती की मला ब्लॅक बोर्ड वरील दिसत नाही**.

खालील लिंक क्लिक करून व्हिडिओ पहा.

https://youtu.be/l6T-ULFgFV0

❑इंग्लिश लँग्वेज लॅब साठी Adjective Plate. ❑

कु.विघ्नेश बंडू कोळी इयत्ता आठवी यांनी आपल्या वाढदिनी दिली रक्कम * Adjective Name Plate On Bench.* खर्च या रक्कमेतून करा सर. सर्व प्रथम A to Z adjective चे collection केले त्यांची स्टीकर तयार केली.नंतर 26 बेंच मांडणी केली.त्यावर डिजिटल स्टिकर paste केली.त्याचा फायदा असा झाला कि मुलांना Adjective ,Alphabetical order व Describing word चांगल्या पद्धतीने समजतात व सजावट हि चांगल्या प्रकारे झाली आहे. **पुढील लिंक ला** Click करा Video पहा. https://youtu.be/0J3ZOEbTDmU

❑इंग्लिश लँग्वेज लॅब साठी रनिंगलाइटिंग बोर्ड. ❑

दिनांक: 29/03/2022

हो आपल्याला सर्वांना ब्लॅकबोर्ड,स्मार्ट बोर्ड, माहिती आहेच.चला तर मग समजून घेऊया वैशिष्ट्ये RUNNING LIGHTING BOARD ची:1) सर्व काही Off-line सेट करता येते. 2) वाय-फायची सुविधा 3) मल्टी कलर. 4) टाईम/Date सेटिंग करता येत. 5) लाईट खूप कमी लागते . 6) मुले स्वतः हाताळू शकतात.7) खुप चांगला सराव मुलांच्या कडून घेता येतो. 8) Low Price , High benefit 9) दृश्य स्वरूपात एखादी गोष्ट पाहिली की जास्त काळ लक्षात राहते. 10) तारखेनुसार अगोदरच आपला मजकूर टाईप करता येतो उदा : आजचा सुविचार, Today's Proverb, Just New word for a day, Question a day etc.....

❑ इंग्लिश लँग्वेज लॅब साठी Oxford Dictionary भेट.❑

दिनांक: 31/03/2022

English Language Lab ची संकल्पना खूपच सुदंर आहे !!

असा एक मॅसेज व्हॉट्स ॲप वरती आला आणि विचारणा झाली लँग्वेज लॅब चे उद्घाटन कधी आहे. मी उत्तर दिले की एप्रिल च्या शेवटच्या आठवड्यात होईल.थोडे साहित्य आले आहे.थोडे लागणार आहे. सर मी सुद्धा खारीचा वाटा उचलणार आहे. मी थोडे पैसे बचत केले आहेत व थोडे माझे वडील देणार आहेत . मी हे सर्व ऐकल्यानंतर निरुत्तरीत झालो.सर ...सांगा काय लागणार आहे? मी लगेच उत्तर दिलं ते म्हणजे डिक्शनरी. मग Dictionary कोणत्या प्रकारची घ्यायची .?OXFORD ENGLISH- ENGLISH-MARATHI आम्ही लॅब साठी दहा ऑक्सफर्ड शब्दकोश देऊ.English language is the window of the world असे म्हणतात कारण जगात सर्व देशात वापरली जाणारी भाषा.आणि या भाषेवर प्रभुत्व मिळवाचे असेल तर शब्दसंग्रह वाढला पाहिजे , शब्दांचा अर्थ समजले पाहिजेत. या सर्व गोष्टींचा विचार करून लॅब मध्ये ऑक्सफर्ड डिक्शनरी ची भेट म्हणजे एक अनोखी पर्वणीच असेल.

❑ इंग्लिश लँग्वेज लॅब साठी WORLD CLOCK भेट.❑

राजापूर.दि:06/06/2022 : WORLD CLOCK ची प्रतिक्षा संपली ज्या शाळेत आपल्या मुले-मुली शिकतात त्या शाळेचे आपण काहीं तरी देणे लागतो या उदात्त भावनेने पालक वर्ग एकत्र येतो तिथे त्या शाळेची प्रगती होत असते.याचे मूर्तीमंत उदाहरण द्यायचे झाले तर कुंभार हायस्कूल राजापूर. या शाळेतील मुलांनी आपला वाढदिवस अगदी साधे पणाने साजरा करतात तर काहींजन साजराच करत नाहीत. वाढदिवसाला येणारा खर्च शाळेच्या प्रगतीस दिला जातोय. *WORLD CLOCK ची संकल्पना आली तरी कशी.?तर, फेब्रुवारी महिन्यात NMMS ची तयारी करत असताना स्था. वेळ व प्रमाण वेळ या प्रकरणाची उजळणी चालू होती. *कु.स्नेहल लोळसुरे व साक्षी कट्टी या दोन मुली आपल्या वाढदिवसाची चॉकलेट वर्गात वाटत होत्या.त्या क्षणी आम्ही त्यांना विनंती केली की वर्गात तुम्हा दोघींच्या कडून घड्याळ हवे आहे.एका क्षणाचा विलंब न लावता त्यांनी हो हो...आम्ही घड्याळ देऊ असे सांगितले. खूप वेळ (3 Months) सर्च केल्यानंतर योग्य घड्याळ मिळाले. ऑर्डर onlineदिली होती (रुपये 699)ती रक्कम 701 रुपये शाळेकडे दिली आहे. खूप सुंदर असे घड्याळ शाळेस प्राप्त झाले आहे. स्था.वेळ व प्र.वेळ व Time telling शिष्यवृत्ती घटक चांगल्या प्रकारे शिकविण्यास एक चांगले शै.साधन प्राप्त झाले आहे.या घड्याळ्या मुले इंग्रजी व भूगोल या विषयामुळे चांगला समवाय साधला गेला.

SCAN And CLICK https://youtu.be/jY5BhWuWq0U

❑ इंग्लिश लँग्वेज लॅब साठी Grammar बुक भेट.❑

#दि.06 एप्रिल 2022

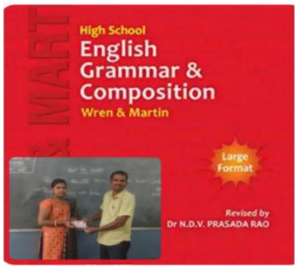

☐कु. सृष्टी श्रीधर गुरव इयत्ता : आठवी यांच्या वाढदिवसानिमित्त आमच्या *दे.भ.रत्नापान्ना कुंभार हायस्कूलच्या मुलांच्या साठी इंग्लिश ग्रामर' पुस्तिका घेण्यासाठी रक्कम दिल्याबद्दल 'गुरव' परिवाराचे मनःपूर्वक आभार !*

श्री.श्रीधर गुरव यांची कन्या सृष्टी यांचा आज वाढदिवस ! या वाढदिवसानिमित्त त्यांनी आज कुंभार हायस्कूल राजापूर या शाळेच्या मुलांच्यासाठी *English Grammar Book पुस्तिका घेण्यासाठी 100 रुपये रक्कम दिली. यामुळे भौतिक प्रगती सोबत विद्यार्थी गुणवत्तेची नवी ओळख निर्माण करणाऱ्या आमच्या प्रयत्नास नक्कीच पाठबळ मिळाले आहे. आज आपल्या मुलीच्या वाढदिवसानिमित्त त्यांनी आमच्यासारख्या ग्रामीण भागातील मुलांच्यासाठी दिलेली भेट नक्कीच अभ्यास सरावासाठी उपयुक्त ठरेल. स्पर्धा परिक्षाची आवड निर्माण करणारी ठरेल. आपल्या या अनमोल स्नेहभेटीबद्दल आम्ही आपले मनःपूर्वक आभार मानतो. शिवाय कु.सृष्टी गुरव यांना वाढदिवसानिमित्त व भावी यशोदिप आयुष्यासाठी खुप खुप शुभेच्छा ! टीप : Wren & Martin या पुस्तकांची किंमत 350 रुपये होती त्यामुळे ते पुस्तक cancel करून सावंत सरांचे 140 रुपये किंमतीचे English Grammar For All हे पुस्तक आणले. शैक्षणिक कामासाठी केलेल्या मदती बद्दल 'गुरव परिवाराचे मनापासून आभार .'

हम पाच हम साथ साथ .....!

1) वैष्णवी कदम.(Sci) 2) वैष्णवी पाटील.(Sci) 3) अंकिता बेरड.(Com) 4) प्रणिता बेरड.(Arts) 5) आदिती बेरड.(Sci)

या सर्व मुली वेगवेगळया शाखेमध्ये अभ्यास/करियर करत आहेत.तुम्हाला आमच्या देशभक्त कुंभार हायस्कूल परिवारा मार्फत हार्दिक शुभेच्छा नेहमीच तुमच्याकडून समाज उपयोगी कार्य घडत राहो ही सदिच्छा .

2) नवोपक्रमातील विविध कृती करतांना विद्यार्थी फोटो.

पूर्व चाचणी ग्रामर

शब्द पाठांतर स्पर्धा

Curisve slate चा वापर

Reading Story बुक

2) नवोपक्रमातील भौतिक सुविधा फोटो.

शब्दकोश

LSRWC.Skill कॉर्नर

LSRWC कॉर्नर

ICT साहित्य

3) नवोपक्रमातील स्व:निर्मित ई-साहित्य (Google Forms) लिंक :

Sr.N	Content	Click the लिंक
1	Opposite Words	https://forms.gle/T5QMG73NYxsvDKDb8
2	Contracted Form Test 1	https://forms.gle/kZuFUsR8Xbk8qBoaA
3	Basket full of Moonlight	https://forms.gle/vCpEsqVG2hDTRmoQ9
4	Teenager's Prayer Work	https://forms.gle/w7fc2fMUnRqLy2CZA
5	His first flight.	https://forms.gle/fCM3fB3XcDwWeLV18
6	Degree 1	https://forms.gle/UJ4v6tyA6NCTSvJCA
7	Add a question Tag 1	https://forms.gle/hr2H7i8TpbzrJpL17
8	Homophones	https://forms.gle/tRP2GQS4yXtxFRQp8
9	Riddles	https://forms.gle/pQASpSsMTGbHLAbk7
10	ABL Test No:1	https://forms.gle/NAFxz2JYZfaDfSU36
11	ABL Test No:3	https://forms.gle/NAFxz2JYZfaDfSU36
12	ABL Test No:4	https://forms.gle/GjeAD48vRjH3jNq9A
13	ABL Test No:5	https://forms.gle/GFURjZi1dqN7G6Sw5
14	ABL Test No:8	https://forms.gle/5jMcmpJC7hjKb3rw7
15	ABL Test No:11	https://forms.gle/hQVL6cGpasSgXrzx8
16	Add a question Tag 2	https://forms.gle/PnrPxtQQ5GXjFPHu6
17	Degree Part 2	https://forms.gle/ouHkZQtD4tsazYMNA
18	Language Study	https://forms.gle/YiPSjBidsy8UBKYeA
19	Contracted Form Test 2	https://forms.gle/fUHjJ3bkVpnnRGvf6
20	Contracted forms 3	https://forms.gle/1YX6aWUFNMyzUhkc6

3) नवोपक्रमातील स्व:निर्मित ई-साहित्य (PPT) लिंक :

1	स्व निर्मित :सर्व तयार PPT ची एकच लिंक केली आहे.	https://drive.google.com/drive/folders/14kPxWhX4xuakLrGX55-UuaDslJy3HFsJ?usp=share_link
2	मा.श्री.नितीन परीट (सर) यांच्या PPT Lab साठी	https://drive.google.com/drive/folders/1XNpCkeTCc4X85lZTcF0sHcKeeX5Jqr7f

3) नवोपक्रमातील स्व:निर्मित ई-साहित्य (PDF) लिंक :

1	Tense 1	https://drive.google.com/file/d/1Dp0VFSnpIwK_RuIkqKfyHPVFkcwrveVx/view?usp=sharing
2	Degree Test 40 Marks	https://drive.google.com/file/d/1xaMV1LKK13AnSTDS77FivIVcQF1t7Q00/view?usp=sharing
3	Change the Voice 50 Marks	https://drive.google.com/file/d/1NXoQKsDVqgB-q0GYPayn3NERB5Khuqz0/view?usp=sharing
4	Degree Test 20 Marks	https://drive.google.com/file/d/17EYlomsAHMS-K5N8PmCiSdf9FJAF5gw9/view?usp=sharing
5	Add a question Tag 25 Marks	*https://drive.google.com/file/d/13xSg-qeAugoIPb3N06sB9XpmNq5C470b/view?usp=sharing*

4) नवोपक्रमाचे विविध प्रकारचे Video Click Or Scan

1	प्रयोगशाळे मध्ये कॉर्नर बसविताना	https://youtu.be/vn6s2Y3N7K0
2	Running Lighting Board	https://youtu.be/tmKseIEH5Vg
3	Use of Curisive Letter Slate	https://youtu.be/ye0G2ftvHI4
4	भौतिक सुविधा पूर्ण झाल्यावरची सजावट	https://youtu.be/fCUgoniVfQE

“माझी इंग्रजी भाषा प्रयोग शाळा” या नवोपक्रम अंतर्गत ई साहित्याचा वापर करणारे राज्यातील उपक्रमशील शिक्षक त्यांची G -Mail आय.डी. नाव आणि Whatsapp No

(PPT ई साहित्याचा वापर करणारे राज्यातील काही निवडक शिक्षकांची नावे)

Sr.No	Name of The Teacher.	E-mail Id	Phone No
1	नितीन राजाराम परीट	ntnparit0@gmail.com	9404954111
2	Suresh Babasaheb Chougule	sureshchougule12@gmail.com	9689440215
3	Milind Vasantrao Mane	milimane777@gmail.com	7775065032
4	Lavate Dhananjay Tanaji	dhananjaylavate1977@gmail.com	9421339789
5	Anil Pandurang Patil	apptakali@gmail.com	9975529896
6	Inamdar Harun Ambirbhai	haruninamdarhai1969@gmail.com	8766967909
7	Sou.Rizawana Abdulhamid Patel.	rizawana1977@gmail.com	7875845227
8	Suryakant Narayan Chougale	snchougale1967@gmail.com	9421111807
9	Mr. Vijay Narasgonda Patil	vpatil5058@gmail.com	9881814244
10	Girish Arekar	Girisharekar@yahoo.com	9975593003
11	Vishwas Shripati Patil	vishwaspatil9523@gmail.com	9421108795
12	Mahavir Jingonda Patil	mahavirpatil242@gmail.com	9975703108
13	Sanjay kumar Sudhakar Wagh	sanjaykumarwagh9@gmail.com	9921630605
14	Manik Kallappa Nagave	mknagave21@gmail.com	9881962530
15	Tukade Nandkumar Neminath	nandurukade1976@gmail.com	9404954337
16	Shri Umesh Suresh minekar	minekarumesh@gmail.com	9011286030
17	Patil Pankaj Sudhakar	patilpankaj97@gmail.com	9421502247
18	Sanjay Ramgonda Patil	srp4961@gmail.com	9049213673
19	Jyoti Prabhakar Vasudev	jyotideskar83@gmail.com	9404450813
20	RUSTUM MOULA MULLA	rustummulla@gmail.com	9096716216
21	Victoria Martin Swami	Vsvictoriaswami@gmail.com	8108207017
22	Shikalgar Hasan Ilahi	shikalgaralisa@gmail.com	9096116271
23	Hemant Sitaram Jadhav	hemantjadhav288@gmail.com	7385678111
24	Vasant balaso mane	vasantmane1972@gmail.com	7588797889
25	Smt. H. P. Ambat	komarihiramani@gmail.com	8530947644
26	Rahul More	rsmofficial9@gmail.com	7028814999
27	Maruti shivaji sabane	marutisabane@gmail.com	9029791816
28	venkat pralhadrao deshmukh	venku77deshmukh@gmail.com	8378981481
29	Pathan Saidabi Babukha	pathan.saida19@gmail.com	8793432593
30	Satish Thakare	satish26jan1980@yahoo.com	9689068880
31	Mrs. Kautkar Geeta Shrikant	geetatharvshree@gmail.com	8793569500
32	Smt.Chitra prabhakar Thore	cthore17@gmail.com	9423553067
33	Dashrath Dattatray Acharekar	dashrathacharekar82@gmail.com	8655516826
34	Mr. Nimba Karbhari Borse	nimbaborse.mln@gmail.com	9850042452
35	Pravin Motiram Bagul	pravinmbagul@gmail.com	9158103562
36	SUNIL VISHNU GUDHEKAR	sunilvgudhekar@gmail.com	9860758002
37	NARESH MADHUKAR MOON	moonbuddhanshi@gmail.com	9923586758
38	KISHOR RAMCHANDRA BHOI	kishorebhoi2011@gmail.com	9926783878
39	Ashwini Anandarao Naik	ashwiniamol13@gmail.com	8975342933
40	Jitendra Shirke	jitendrashirke38@gmail.com	9011554690
41	Vijay Babanrao Untwale	vijayuntwale3@gmail.com	9850974998
42	RAUT GANESH POPAT	ganeshp.raut2010@gmail.com	9545357396
43	Jadhav Govind Tukaram	govindjadhav7979@gmail.com	9730777897
44	Kadam Babaso bapu	kadambaba70@gmail.com	8275001273
45	Swapnali Suresh Munankar	swapnalimunankar787@gmail.com	7588971249
46	Navsupe Vinayak Baburao	vinayaknavsupe111@gmail.com	8793791816
47	Bhagirath Raghunath Pathare	bpathare22@gmail.com	9975595019
48	VAISHALEE G MALI	malivaishali24@gmail.com	9975248964
49	Mhase Bharat Damodhar	bdmhase75@gmail.com	9921524952
50	Khirid Jyoti Harishchandra	khiridjyoti561@gmail.com	9850829262

5) उपक्रमाची कार्यपद्धती :

Cursive Letter slate चा वापर :

वेळ: सकाळी 10. ते 10.45 — कालावधी : दिनांक 17 जून ते 30 जून

कोरोना व महापूर कालावधीत मुलांचा लिखाणाचा सराव कमी झाला होता.या आपत्तीचा परिणाम विद्यार्थांचा Writing Speed वरती व वळणदार लिहिण्यावरती झाला होता . **सुंदर हस्ताक्षर पंधरवडा ही संकल्पना राबवली.**

World Clock चा वापर : — कालावधी : दिनांक 2 जुलै ते 8 जुलै.

आठवी शिष्यवृत्ती अभ्यासक्रमा मध्ये **time telling** या घटकाचा सराव दैनंदिन अध्यापनामध्ये world clock माध्यमातून घेतला. विशेष सराव 2 जुलै ते 8 जुलै या सप्ताहात घेतला.

ABL Card व स्व निर्मित ABL PPT वापर :

वेळ सकाळी 10.00 ते 10.45 — कालावधी : दिनांक 2 जुलै ते 15 जुलै.

प्राथमिक स्तरावरील व माध्यमिक स्तरावरील इंग्रजी विषया मधील संकल्पना चांगल्या प्रकारे अध्ययन केल्या.

स्व निर्मित PPT: — कालावधी : दैनंदिन अध्यापन

दैनंदिन अध्यापन करत असताना अगदी सुंदर पद्धतीने **PPT** वापर करून अध्ययन-अध्यापन प्रक्रिया आनंदायी बनली.

Dictionary Work : — कालावधी : 20 जुलै ते 25 जुलै

Dictionary Work करत असताना त्यामधील **A to Z ची** क्रमवार रचना,Abbrivation ,Use of sentence या व इतर संकल्पना मुलांना स्पष्ट करून त्यांचा सराव करून घेतला.

Superb English Grammar Book सराव :

वेळ सकाळी 10.00 ते 10.45 — कालावधी : 1 ऑगस्ट ते 14 जुलै

Superb English Grammar Book No 1 व 2 चा सराव या कालावधीत घेऊन पूर्व व उत्तर चाचणी घेतली.

Running Lighting Board वापर : — कालावधी : दैनंदिन अध्यापन

दैनंदिन अध्यापन करत असताना पहिल्या तासाला **Proverb a Day** उपक्रम घेतला.

Adjective Number Plate on Bench : — कालावधी : दैनंदिन अध्यापन

दैनंदिन अध्यापन करत असताना Adjective संदर्भ येईल त्यावेळी **Adjective on बेंच** चा वापर केला.

i) उपक्रम पूर्वस्तिथीची निरिक्षणे व नोंदी :

महापूर आणि त्यापाठोपाठ आलेल्या कोरोना आपत्तीचा परिणाम जनजीवनावर झालाच पण त्याचबरोबर शाळांची घडी सुद्धा विस्कटली. महापुराने शालेय इमारतीसह इतर अत्यावश्यक सुविधांचे व साधनांचे अपिरिमित नुकसान झाले. सुविधा अभावी रोडावणारी पटसंख्या हा सुद्धा चिंता वाढविणारा विषय झाला होता. पुन्हा शाळा नव्याने उभा करणे आणि भोवतालच्या शाळांच्या स्पर्धेत टिकणे हे आमच्यासमोर खडतर आव्हान होते. व शाळेबद्दल उदासिनता काहीतरी सुधारणा करावी म्हटल तर पुराची भीती मनात होती.मुलांना शाळेपासून थोडीसी दूर गेली होती.मुलांच्या मनामध्ये इंग्रजीची भाषेची भीती होती. **मुलांची LSRWC कौशल्य विकसित झाली नाहीत ही गोष्ट लक्षात आली.**

ii) कार्यवाही दरम्यान केलेली निरिक्षणे व माहिती संकलन :

शालेय वातावरणा मध्ये **नवचैतन्य** निर्माण झाले.

उपक्रमाच्या माध्यमातून इंग्रजी भाषेतील **संकल्पना दृढ** होऊ लागल्या.

विद्यार्थी आनंदाने **Activity** पूर्ण करू लागली.

Dictionary मध्ये शब्द शोधू लागली.

PPT मार्फत अध्ययन – अध्यापन प्रक्रिया आनंद वाटू लागला.

जसजसा सराव वाढला तसा इंग्रजी **भाषेचा आत्मविश्वास** वाढला.

विद्यार्थी स्वतः इंग्रजी **मधून लहान लहान वाक्ये बनवू** लागली.

Google Forms वरील टेस्ट सोडवू लागली .

उपक्रमाच्या माध्यमातून विद्यार्थी पालक यांना **शाळेबद्दल आस्था** वाटू लागली.

iii) उपक्रम पूर्ण झाल्यावर केलीली निरिक्षणे व त्यांच्या नोंदी.

इंग्रजी भाषेची आवड निर्माण होऊन **भीती कमी झाली.**

LSRWC कौशल्य **विकसित** झाली.

मुलांना **तंत्रज्ञानाची ओळख** झाली.

विद्यार्थांना **शब्दकोश वापरामुळे उच्चारश्त्राची** जाणीव झाली.

विद्यार्थांच्या वाचणा मध्ये **ओघवता** पणा आला.

पुरानंतरची **उदासीनता** नाहीशी झाली.

मोबाईल,कॉम्पुटर,प्रोजेक्टर व स्मार्ट TV वापरा मुळे अध्ययन **अध्यापन प्रक्रिया आनंददायी बनली.**

कार्यवाही करताना आलेल्या अडचणी.

सुरवातीला पूरामुळे आलेली **उदासिनता.**

भाषा प्रयोगशाळा उभा करण्यासाठी **निधी कसा** उभा करावा.

कोणकोणती शै.साहित्य असावीत. शालेय **वेळापत्रकाबाहेर** जाऊन काम करणे.

Video निर्मिती कशी करावी .इंग्रजी मधील पायाभूत क्षमता समजावून सांगणे.

राज्यतील शिक्षकांचे **Phone Number,Email ID**,एकत्र करणे.

6.नवोपक्रमाची यशस्विता/ फलनिष्पत्ती

इंग्रजी भाषेच्या पायाभूत भाषिक क्षमता साध्य करण्यासाठी योग्य वातावरण तयार करणे. **Bilingual chart** च्या वापर झाल्यामुळे मुलांचे भाषांतर चांगले झाले. स्व:निर्मित P.P.T:च्या अध्यापनात वापर झाल्यामुळे मुलांना आशय लगेच लक्षात येऊ लागला.स्व:निर्मित Activity sheet मुलांच्या विचारला चालना मिळाली. ज्या Activity Sheet मधील content समजत नसेल मुले विचारू लागली.

Grammar Made Easy for everybody या पुस्तकाच्या 20 प्रती लोक सहभागातून उपलब्ध केल्या.त्यामुळे प्रत्येक बेंचवर एक पुस्तक झाले उपलब्ध झाले.परिणामी एखाद्या घटकाची खोलवर माहिती समजू लागली. **Navneet Advanced Dictionary (English to English to Marathi) आणि Oxford (English to English to Marathi)** या च्या वापरामुळे DICTIONARY WORK (Alphabetical Order, Part of speech. etc. चांगल्या पद्धतीने समजू लागले. Story book for kids च्या वीस प्रती lab मध्ये असल्यामुळे मुलांचे इंग्लिश reading चांगले झाले.Superb English Grammar book Part I to V ही पुस्तके Internet वरून download करून घेऊन त्याचा सराव करून घेतल्या मुळे मुलांचे Basic इंग्लिश चांगले झाले.

Cursive letter slate ग्रामीण भागातील मुलांना Cursive अक्षरांची ओळख झाली. या slate च्या वापरा मुळे हस्ताक्षर सुधारणा झाली आहे. **Acrostic Chart** चा वापर झाल्यामुळे मुलांना स्वत: कविता लिहिण्यास सराव करू लागली .Running Lighting Board चा वापरामुळे मुलांना दररोज एक **Prove Verb, Good thought**, चांगल्या पद्धतीने समजू लागली .Adjective Number plate on Bench Alphbetical Order लावल्या मुळे मुलांना खुप चांगल्या पद्धतीने समजू लागले .मुले वाक्यात उपयोग (adj) वापर चांगल्या प्रकारे करू लागली आहेत. World Clock च्या वापरा मुळे स्थानिक वेळ व प्रमाणवेळ हा घटक चांगल्याप्रकारे अध्यापन करता येऊ लागला आहे.

राज्यातील 523 शिक्षकांना e-Mail मार्फत शै.साहित्य सेंड केले .माझ्या शाळेतील विद्यार्थांना **झालाच परंतु त्या ई-साहित्याचा उपयोग राज्यातील हजारो विद्यार्थांना नक्कीच झाला आहे.**

माहितीचे विश्लेषण: आलेख

Superb English Grammar Book या ग्रामर पुस्तकातील Activity book सोडवण्यासाठी निवडण्यात आलेले इयत्ता : 8 वी चे विद्यार्थी.

अ.नं.	विद्यार्थी नाव	अ.नं.	विद्यार्थी नाव
1	चंदुरे रौनक अलताब.	11	सुतार सानिका श्रीधर
2	दिवटे प्रतिक्षा चन्नाप्पा.	12	गस्ते साहिल सचिन
3	दिवटे तेजस्विनी रामदास.	13	जाधव सार्थक विनायक
4	गस्ते अस्मिता प्रकाश.	14	जमादार आमिन रमजान
5	जाधव स्वप्नाली विनायक.	15	कांबळे अनिकेत पिंटू
6	कदम संचिता बाळासो.	16	कारदगे शितल राहूल
7	कदम श्रावणी सुनिल.	17	कोळी सुशिल रविंद्र
8	कांबळे ज्योती सुनिल.	18	नंदाळे विपूल मनोहर
9	पाटील श्रावणी भिमगोंडा.	19	पाटील आदर्श अजित
10	पवार प्रतिक्षा प्रकाश.	20	बच्चिरे पार्थ सुरेश

Name of School: D.R.K.Highschool,Rajapur. Tal-Shirol		Time : 20 Minutes
Date: ---/---/---------	**Superb Grammar Pre&Post Test**	Marks:20
Std: 8th	**Exam No:** ……..	**Name:** -------------------

Instruction: All questions are compalsary.Each question have five marks.

Q.1.Some some fresh fruits for you.Write their names in alphabetical order. (5)

1)------------------------

2)------------------------

3)------------------------

4)------------------------

5)------------------------

Q.2.Fill the blanks with correct Vowels. (5)

1) P _RR_T 2) C_MP_T_R

3) H_RS_ 4) L_PT_P 5) B_TT_R

Q.3.Fill in the blanks with the plurals of the words given in the brackets. (5)

1. Amit has two________ .(pen) 2. Sam has many _______.(watch)
3. ______are flying in the sky.(Bird) 4. _________are very sweet. (Mango)
5. I have some trendy______ .(dress)

Q.4.Fill in the blanks with correct options. (5)

1. Fruits____good for health. (is/are) 2. I______ watching a movie. (is/am)
3. Myfather___driving our car.(is/are) 4. We_____ in the library. (is/are)
5. Children ___ playing. (is/are)

Q.5. Choose the correct options. (5)

1)The birds ______the sky. (in/behind)
2. Throw garbage ____the dustbin. (in/on)
3. Don't throw garbage__the floor (on/in))
4. My grandpa is sitting _____a chair. (on/behind)
5. Cow is sleeping____ a tree. (on/under)

Click & Download Test.

https://drive.google.com/file/d/1lXBrlVBatiCB17wGMMwmi7PQ1WWWUz4X/view?usp=sharin

✍ नवोपक्रम पूर्व व उत्तर चाचणी गुणदान तक्ता : ✍

Superb English Grammar Book अध्यापन करण्यापूर्वी एक चाचणी घेतली होती. आणि पुस्तकाचा सराव घेतल्यानंतर उत्तर चाचणी घेतली गेली.त्या चाचणीचा गुणतक्ता खालीलप्रमाणे

नवोपक्रम पूर्व व उत्तर चाचणी गुण:

Sr.No	विद्यार्थी नाव	Pre -Test	Post -Test
1	चंदुरे रौनक अलताब.	12	18
2	दिवटे प्रतिक्षा चन्नाप्पा.	9	16
3	दिवटे तेजस्विनी रामदास.	5	16
4	गस्ते अस्मिता प्रकाश.	12	20
5	जाधव स्वप्नाली विनायक.	8	20
6	कदम संचिता बाळासो.	12	18
7	कदम श्रावणी सुनिल.	14	18
8	कांबळे ज्योती सुनिल.	10	16
9	पाटील श्रावणी भिमगोंडा.	12	19
10	पवार प्रतिक्षा प्रकाश.	8	19
11	सुतार सानिका श्रीधर	8	19
12	गस्ते साहिल सचिन	8	16
13	जाधव सार्थक विनायक	14	18
14	जमादार आमिन रमजान	10	17
15	कांबळे अनिकेत पिंटू	9	18
16	कारदगे शितल राहूल	9	18
17	कोळी सुशिल रविंद्र	6	16
18	नंदाळे विपूल मनोहर	8	18
19	पाटील आदर्श अजित	8	20
20	बच्चिरे पार्थ सुरेश	4	14
	एकूण	**187**	**352**

सरासरी विद्यार्थ्यांच्या पूर्वचाचणी व उत्तर चाचणी मध्ये झालेली गुणात्मक वाढ:

✍ पूर्व व उत्तर चाचणीतील गुणांचा तुलनात्मक आलेख ✍

पूर्व चाचणीतील सरासरी शेकडा गुण	उत्तर चाचणीतील सरासरी शेकडा गुण	पूर्व व उत्तर चाचणीतील सरासरी शेकडा गुणातील फरक
47 %	87 %	42 %

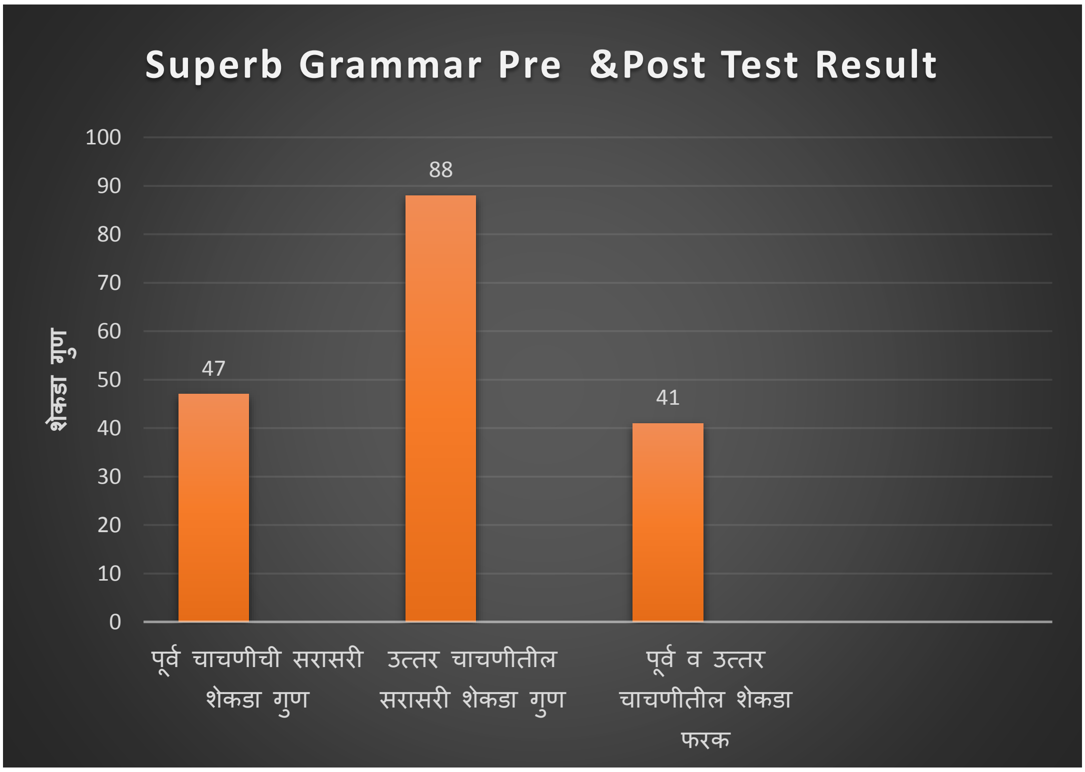

निष्कर्ष : व्याकरण हा कोणत्याही भाषेचा एक महत्वाचा स्तंभ आहे. व्याकरणाचा सराव व वापर आपल्या दैनदिन जीवनामध्ये झाला पाहिजे. Activity Base प्रश्न पत्रिका सेट करून पूर्व चाचणी वर आलेले निकालांचा विचार करून Super Grammar बुक चा सराव घेतला.या चाचणीच्या आधारे असे लक्षात आले की माध्यमिक स्तरावर इंग्रजीचा पाया भक्कम करणे गरजेचे आहे. सरावा नंतर मुलांच्या संपादणूकीतील सरासरी शेकडा फरक दिसून येतो.हा फरक 41 % इतका आहे.यावरून असे लक्षात येते की मुलांचे व्याकरणाचा पाया भक्कम झाला.

समारोप.....

पालक, आजी/माजी विद्यार्थी, ग्रामस्थ या सर्वांच्या मदतीने जवळपास 50 ते 60 हजार रुपयांचा वस्तू रुपात निधी मिळाला आहे.अजूनही वेगवेगळया वस्तू मिळत आहेत. निश्चितच आशा वाटते की, एक खूप सुंदर अशी 'इंग्रजी भाषा प्रयोगशाळा' राजापूर ता.शिरोळ .जि.कोल्हापूर **सारख्या पूरग्रस्थ भागामध्ये निर्माण झाली आहे**. या उपक्रमामुळे इंग्रजी भाषेच्या **गुणवत्ता वाढीसाठी** निश्चितच उपयोग झाला आहे. तसेच **शाळेच्या पट संख्येमध्ये वाढ झाली आहे**. इतकेच नाही तर पुढील वर्षीचे **इयत्ता आठवीचे प्रवेश देखील आत्ताच पूर्ण झाले आहेत** म्हणजे आम्हाला इयत्ता आठवीच्या विद्यार्थ्यांना प्रवेश घ्यावा म्हणून दारोदारी भटकायची सुद्धा गरज राहिली नाही. या **उपक्रमाचा फायदा फक्त आमच्याच शाळेला होणार नसून परिसरातील त्याचबरोबर कोल्हापूर जिल्ह्यातील इतर तालुके आणि महाराष्ट्र राज्यातील इतर जिल्ह्यांतील शाळा पालक शिक्षक विद्यार्थी यांना देखील होत आहे. किंबहुना या प्रयोशाळेचा लाभ घेण्यासाठी ते शाळेला भेट सुद्धा देत आहेत. मी काहीतरी निर्माण करतो आणि त्याचा समाजातील विविध घटकांना लाभ होतो; त्यांच्याकडून तसे फीडबॅक मिळत आहेत तेव्हा हा अनुभव व याचा होणारा आनंद अवर्णनीय आहे.**

नवोपक्रमबाबत निवडक प्रतिक्रिया व अभिप्राय:

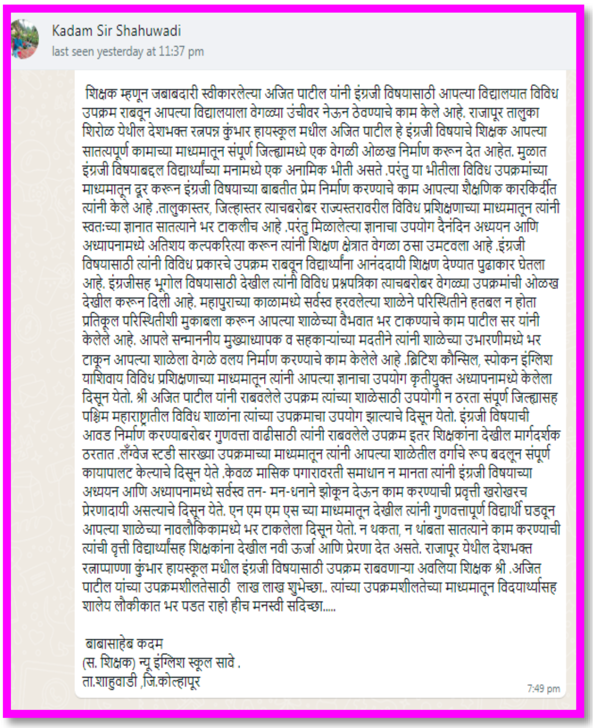

Kadam Sir Shahuwadi
last seen yesterday at 11:37 pm

शिक्षक म्हणून जबाबदारी स्वीकारलेल्या अजित पाटील यांनी इंग्रजी विषयासाठी आपल्या विद्यालयात विविध उपक्रम राबवून आपल्या विद्यालयाला वेगळ्या उंचीवर नेऊन ठेवण्याचे काम केले आहे. राजापूर तालुका शिरोळ येथील देशभक्त रत्नपन्न कुंभार हायस्कूल मधील अजित पाटील हे इंग्रजी विषयाचे शिक्षक आपल्या सातत्यपूर्ण कामाच्या माध्यमातून संपूर्ण जिल्ह्यामध्ये एक वेगळी ओळख निर्माण करून देत आहेत. मुळात इंग्रजी विषयाबद्दल विद्यार्थ्यांच्या मनामध्ये एक अनामिक भीती असते .परंतु या भीतीला विविध उपक्रमांच्या माध्यमातून दूर करून इंग्रजी विषयाच्या बाबतीत प्रेम निर्माण करण्याचे काम आपल्या शैक्षणिक कारकिर्दीत त्यांनी केले आहे .तालुकास्तर, जिल्हास्तर त्याचबरोबर राज्यस्तरावरील विविध प्रशिक्षणाच्या माध्यमातून त्यांनी स्वतःच्या ज्ञानात सातत्याने भर टाकलीच आहे .परंतु मिळालेल्या ज्ञानाचा उपयोग दैनंदिन अध्ययन आणि अध्यापनामध्ये अतिशय कल्पकरित्या करून त्यांनी शिक्षण क्षेत्रात वेगळा ठसा उमटवला आहे .इंग्रजी विषयासाठी त्यांनी विविध प्रकारचे उपक्रम राबवून विद्यार्थ्यांना आनंददायी शिक्षण देण्यात पुढाकार घेतला आहे. इंग्रजीसह भूगोल विषयासाठी देखील त्यांनी विविध प्रश्नपत्रिका त्याचबरोबर वेगळ्या उपक्रमांची ओळख देखील करून दिली आहे. महापुराच्या काळामध्ये सर्वस्व हरवलेल्या शाळेने परिस्थितीने हतबल न होता प्रतिकूल परिस्थितीशी मुकाबला करून आपल्या शाळेच्या वैभवात भर टाकण्याचे काम पाटील सर यांनी केलेले आहे. आपले सन्माननीय मुख्याध्यापक व सहकाऱ्यांच्या मदतीने त्यांनी शाळेच्या उभारणीमध्ये भर टाकून आपल्या शाळेला वेगळे वलय निर्माण करण्याचे काम केलेले आहे .ब्रिटिश कौन्सिल, स्पोकन इंग्लिश याशिवाय विविध प्रशिक्षणाच्या माध्यमातून त्यांनी आपल्या ज्ञानाचा उपयोग कृतीयुक्त अध्यापनामध्ये केलेला दिसून येतो. श्री अजित पाटील यांनी राबवलेले उपक्रम त्यांच्या शाळेसाठी उपयोगी न ठरता संपूर्ण जिल्ह्यासह पश्चिम महाराष्ट्रातील विविध शाळांना त्यांच्या उपक्रमाचा उपयोग झाल्याचे दिसून येतो. इंग्रजी विषयाची आवड निर्माण करण्याबरोबर गुणवत्ता वाढीसाठी त्यांनी राबवलेले उपक्रम इतर शिक्षकांना देखील मार्गदर्शक ठरतात .लँग्वेज स्टडी सारख्या उपक्रमाच्या माध्यमातून त्यांनी आपल्या शाळेतील वर्गाचे रूप बदलून संपूर्ण कायापालट केल्याचे दिसून येते .केवळ मासिक पगारावरती समाधान न मानता त्यांनी इंग्रजी विषयाच्या अध्ययन आणि अध्यापनामध्ये सर्वस्व तन- मन-धनाने झोकून देऊन काम करण्याची प्रवृत्ती खरोखरच प्रेरणादायी असल्याचे दिसून येते. एन एम एम एस च्या माध्यमातून देखील त्यांनी गुणवत्तापूर्ण विद्यार्थी घडवून आपल्या शाळेच्या नावलौकिकामध्ये भर टाकलेला दिसून येतो. न थकता, न थांबता सातत्याने काम करण्याची त्यांची वृत्ती विद्यार्थ्यांसह शिक्षकांना देखील नवी ऊर्जा आणि प्रेरणा देत असते. राजापूर येथील देशभक्त रत्नाप्पाण्णा कुंभार हायस्कूल मधील इंग्रजी विषयासाठी उपक्रम राबवणाऱ्या अवलिया शिक्षक श्री .अजित पाटील यांच्या उपक्रमशीलतेसाठी लाख लाख शुभेच्छा.. त्यांच्या उपक्रमशीलतेच्या माध्यमातून विदयार्थ्यांसह शालेय लौकीकात भर पडत राहो हीच मनस्वी सदिच्छा.....

बाबासाहेब कदम
(स. शिक्षक) न्यू इंग्लिश स्कूल सावे .
ता.शाहुवाडी ,जि.कोल्हापूर

7:49 pm

सर प्रथम तुमचे अगदी मनापासून हार्दिक अभिनंदन.सर जेव्हा मी आणि कुंभार सर तुमच्या शाळेला भेट देण्यासाठी आलो होतो त्या वेळी तुमच्या येथील नियोजन पाहून मन थक्क झाले.शिक्षक नवोपक्रम अंतर्गत तुम्ही जी इंग्लिश विषयाची लॅब केली आहे ती पाहिल्यानंतर तर ,माझा पायच त्या ठिकाणाहून निघत नव्हता इतकी सुंदर लॅब बनवली आहे.त्या मध्ये प्रत्येक कोपऱ्यात वाचन,लेखन,साहित्य तसेच ऑक्सफर्ड डिक्शनरी ही मुलांना कठीण शब्द शोधण्यासाठी ठेवल्या आहेत.सर माझ्या नोकरीच्या इतक्या वर्षात इतकी सुंदर लॅब मी आजपर्यंत पाहिली नाही.आणि या साठी जीव तोडून अथक परिश्रम घेणारे हरहुन्नरी चतुरस्त्र श्री अजित पाटील सर यांचे योगदान निश्चितच वाखाणण्यासारखे आहे.खरचं यांच्या सारखे सर जर सर्वांना लाभले तर त्या सर्वांचे बावन कशी सोन झाल्यासारंखे होईल.सरांच्या अनमोल मार्गदर्शनामुळे माझ्यात बदल घडविण्याच्या प्रयत्न मी करत आहे.NMMS साठी ही त्यांची खासियत ही सर्व तालुक्यात आणि तालुक्या बाहेर ही पसरली आहे.त्यांचा या जिद्दीला सलाम त्यांच्याकडून असेच चांगले काम कायम घडत राहो आणि आम्हाला ही योग्य मार्गदर्शन मिळत राहो हीच सदैव ईश्वर चरणी प्रार्थना.

8:24 pm

Rahul Divate and 29 ot... >

Sanjay Patil

10h Like Reply

Mahendra Deshmukh
सर, तुम्ही खरंच विद्यार्थ्यांचा विचार करणारे शिक्षक आहात.
10h Like Reply

Ajit Patil
Thank you 🙏
8h Like Reply

Anil Patil Sainik Takali
Very nice sir
8h Like Reply

संदर्भ ग्रंथ :

1) दिशा नवोपक्रमाची - म.रा.शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद,पुणे

2) शैक्षणिक नवोपक्रम- श्री. एस .आर .माशाळे

3) शालेय नवोपक्रम - म.रा.शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद,पुणे

4) बापट भा.गो.(1984),शैक्षणिक कृती संशोधन.

5) श्री.सचिन देसाई.पक्का पाया पहिलीचा नवोपक्रम.

6) श्रीमती.नम्रता पाटील कमवा आणि नवोपक्रम.